

VÄLFYLLEDA NYÅRSKYRKOR

KYRKVÄRD AVTACKAD I LUTTRA

3/1-74.

En kort stund omkring årsskiftet låg tornet på S:t Olofs kyrka återigen i fasadbelysning och när de tolv klockslagen förklingat, ringde den gamla helgedomens klockor in det nya året. Tidigare på eftermiddagen hölls julbön i kyrkan med predikan av komminister Stig Luttermark, som med utgång från psalm 139 i psaltaren höll en nyårsbeträktelse. Gudstjänsten inleddes med O, Helga natt av Adam, som sjöngs av fröken Berit Ahlberg med musikkör. Gun Palmqvist vid orgeln. Nyårsbön förrättades enligt särskild ordning för vissa gudstjänster. Kyrkan var i det närmaste fullsatt vid gudstjänsten.

I Mössebergs kyrka hölls likaledes nyårsbön med kyrkoherde Gordon Möne som predikant. Före gudstjänsten utförde han Andante Cantabile av G. Tardini för violin samt sjöng Herren är min herde av Gustav Nordqvist. Vid orgeln tjänstgjorde kantor Karl-Erik Andersson. Kyrkoherde Möne utgick från den 121 psalmen i Psaltaren i sin nyårspredikan. Som postludium sjöng han Färdemännens psalm av Hannikainen. Kyrkan var välbesatt. I båda kyrkorna upptogs en god kollekt till I.M.s barnhem i Amman.

I Luttra kyrka fick nyårsbönen en särskild prägel därigenom att kyrkvärden Ragnar Wigholm, som från och med nyår lämnar sin befattning som kyrkvård och ledamot av kyrkorådet, blev avtackad för sin långa och trogna gärning i kyrkans tjänst.

I gudstjänsten predikade komminister Stig Luttermark och kyrkoherden under kantor Karl-Erik Anderssons ledning sjöng två sånger. Bliv kvar hos mig av Monk, samt Ingen skall mig kunna skilja från Guds kärlek av Erseus. Efter sista psalmen framträdde kyrkvärden Wigholm med maka jämte kyrkvårdarna John Larsson samt kyrkoherde Gordon Möne och komminister Stig Luttermark i koret. Kyrkoherde Möne höll ett kort anförande, vari han berörde den betydelsefulla gärning, som kyrkvärden och hans maka Edit Wigholm utfört i församlingen. Wigholm har varit medlem av Luttra kyrkoråd i jämnt 30 år och kyrkvård i 18 år. Han har fullgjort sitt kyrkvärdskap på ett föredömligt sätt och har med intresse och kärlek vårdat sig om helgedomen men han har också tagit del i kyrkans inre liv i gudstjänst och nattvardsfirande. Som ett uttryck för församlingens tacksamhet för hans gagnariska gärning i kyrkan överlämnades genom kyrkvärden John Larsson ett vackert tennfat med Luttra kyrka ingraverad. Kyrkvärden Larsson tackade även för de gångna årens goda samarbete. Kyrkvärden fru Ingrid Gustafsson överlämnade blommor till fru Edit Wigholm. Kyrkvärden Wigholm uttryckte sin tacksamhet över att ha fått tjäna i församlingen och tackade även han för det goda samarbete, som alltid rått och för hyllningen som nu kommit honom och hans maka till del. Sist sjöngs psalmen 171 v. 5, "Låt Din kyrka visa stigen". Även i Luttra upptogs kollekt till I.M.s barnhem i Amman.

Vid nyårsdagens högmässor medverkade kyrkokören i S:t Olofs kyrka med introit och sjöng två sånger, Jag lyfter mina händer upp till bergen av Vald. Ähnlén efter trosbekännelsen samt koralen Jag lyfter mina händer till brödräfsamlingens melodi. Kyrkoadjunkt

Tack för lång tjänst i kyrkan! Kyrkoherde Möne framför församlingens tack till Edit och Ragnar Wigholm.

Lars Magnusson predikade och skriftetalade. I Mössebergs kyrka predikade komm. Uno Mårtensson. Vid högmässan i Fredriksberg, där kyrkoherde Möne predikade, utförde Anita Bergsten som postludium å violin Ave Maria av

Bach-Gounod. Vid samtliga gudstjänster upplästes traditionsenligt årets böndagsplakat, som framför allt poängterade, att 1974 är det 100-årsjubileum för Svenska kyrkans mission. Goda kollekter upptogs till Etiopiens lidande folk.

Söndagsskolfest i Luttra 8/1-74.

Trettondedagens gudstjänst i Luttra kyrka blev en riktig familjegudstjänst, då den inleddes med barn-dop och julspelet. Julspelet framfördes av Luttra kyrkliga söndagsskolas barn och det påminde om både julens och trettondedagens evangelium. Komminister Luttermark predikade över dagens text. Offer upptogs till Svenska Kyrkans Mission och uppgick till 415 kronor.

Efter gudstjänsten samlades familjerna till söndagsskolans julfest i Bygdgården. När man druckit kaffe och saft vidtog en stunds lekar under ledning av fru Ingrid Kjellén och kantor Karl-Erik Andersson. Söndagsskolbarnen framförde några rörelsesånger och de äldre söndagsskolbarnen sjöng några julsånger. Ett söndagsskolbarn framförde barnens tack för den gångna terminen till söndagsskolläraren fru Ingrid Kjellén och överlämnade blommor. Komminister Luttermark höll aftonbön och därefter kom den efterlängtda tomten med gottpåsar till barnen.

7/2-74.

Kommunreformen var inte nödvändig anser "Luttra"

Luttra Cp-avdelning har haft årsmöte i Luttra Bygdgård. Valda för 1974: Ordf. Bertil Andersson, v.ordf. Sven Ekblom, sekr. Bengt Lennartsson, kassör Sven-Erik Eriksson och v.sekr. Erik Apehl. Suppl. Anton Gustavsson och Lennart Karlsson. Studiekontaktman: Sven Ekblom. Revisorer: Arne Gustafsson och Olle Johansson med Håkan Arnesson och Lennart Karlsson som suppl. Distriktsombud: jämte ordf. Lennart Karlsson, suppl. Sven Ekblom och Sven-Erik Eriksson. Ombud till Kommun- och Landstingskretsar: Bengt Lennartsson och Olle Johansson, suppl. Sven Ekblom, Sven-Erik Eriksson och Arne Gustavsson.

Tillsammans med CKF-avdelningen skall en festlighet ordnas. En insamling till Föreningsgården Mems 25-årsjubileum företogs. Medlemsavgiften höjdes till 20 kr.

Efter förhandlingarna följde ett kaffesamkväm gemensamt med CKF-avdelningen. Därefter informerade f. riksdagsman. Gunnar Larsson om den nya Falköpings kommun, om representation i olika nämnder och kommunens representation i kommunförbundet. Efter anförandet följde en utfrågning där Gunnar Larsson svarade på frågor.

Var den senaste kommunsammanläggningen nödvändig? Nödvändig var den inte sade Gunnar Larsson. Frökinds kommun funge-

- I Luttra kyrka jordfästes i lördags Gustav Johansson, Nolgården, Skötting. Akten inleddes med att kantor Karl-Erik Andersson utförde "Jesus allt mitt goda år" av O. Lindberg. Inspektör Ingvar Nilsson sjöng "Löftets stjärnor" av J. Nyvall. Kyrkoherde Gordon Möne förrättade jordfästningen och höll griftetal med utgång från Joh. 8: 12. Ingvar Nilsson sjöng ytterligare en sång "Allenast i Gud" av G. Nordqvist. Till tonerna av "Förlossningen är vunnen" av D. Buxtehude fördes kistan ut ur kyrkan för gravsättning på Luttra kyrkogård. Närmast sörjande, övrig släkt, grannar och vänner tog där ett sista avsked.

Vad man odlar i Luttra församling 12/1-74.

Av statistiska centralbyråns slutrapport från den senaste lantbruksräkningen framgår att av den till 1.047 hektar uppgående åkerarealen hos de inom Luttra församling belägna jordbruksföretagen om vardera minst två hektar åker användes vid räkningstillfället 12 hektar till höstvete, 7 hektar till höstråg, 230 hektar till korn, 304 hektar till havre, 5 hektar till höstraps, 11 hektar till höstrybs, 11 hektar till grönfoder och ensilageväxter, 296 hektar till utnyttjad slåttervall, 135 hektar till utnyttjad betesvall samt 1 hektar till mat- och foderpotatis. Av den återstående redovisade åkerarealen låg 14 hektar i helträda medan 6 hektar var outnyttjad slåtter- och betesvall och 15 hektar var obrukad men ej nedlagd åkermark. (PRK)

Årsmöte med Luttra syförening

I torsdags var Luttra kyrkliga syförening samlad till årsmöte hos fru Rut Lindström, Kvarnegården. Efter kaffeservering inleddes komminister Luttermark årsmötet med en andaktsstund. Fru Inga Ax, Skräddartomten, omvaldes till kassör för år 1974 och till revisorer valdes fruarna Ingrid Gustafsson och Ingrid Kjellén och till revisorssuppleant fru Birgit Andersson. Syföreningen beslöt att fördela 3.400 kronor till följande ändamål: Svenska Kyrkans mission 1.000 kronor som en jubileumsgåva med anledning av 100-årsjubileet, Lutherhjälpen 500 kronor, I.M. 300 kr, Stiftsgården Flämslätt 200 kr, Hjo Folkhögskola 500 kr, CP-barnen i Skaraborgs län 100 kr, Göteborgs stadsmission 100 kr, Svenska Kyrkans Diakoninämnd 100 kr och för församlingsändamål 400 kr. 7/2-74.

rade ju bra. De krav som man ställer på dagens kommun kunde i stort sett uppfyllas fränsett skolan där man samarbetade i skolförbundet. Det var ju från början meningen att kommunreformen skulle vara frivillig, men sossarna lyckades få majoritet i riksdagen och genomdrev då ett tvångsförande. Det finns omkr. 2.000 anställda inom Falköpings kommun. Kommer antalet anställda i kommunens tjänst att öka? Ja, t.ex. en arbetstidsförkortning innebär ju att antalet anställda måste ökas. Men det är också så att det inom större kommuner är betydligt fler anställda per 1.000 invånare, sade hr Larsson.

Det framfördes kritik mot skolbespisingen inom kommunen. I Kinnarp står ett modernt kök som inte används. Det skulle bli billigare att laga maten gemensamt i Vartofta och transportera den i kaminer per bil till Kinnarp. Men hur blir maten? Har man tagit hänsyn till dom som skall äta den?

Det är möjligt att man kan återgå till det gamla systemet om det finns en kraftig opinion för detta, sade Larsson.

I energikrisens skugga har torven åter blivit aktuell. Det tycks som en upprepning av något som inträffade i början av seklet, då det ryktades att stenkollet höll på att ta slut, mänskligheten stod inför en katastrof och i sökandet efter en ersättning för kollet blickarna föll på torven.

Olof Lagercrantz har i sin bok "Fågelropet ur dimman" (1947) berättat "Historien om torven", hur torvmossarna för en tid kom att leva upp, hans familj ett antal år bosatt på en gård utanför Falköping och hur mosslandskapet kom att bli en väsentlig upplevelse i hans barndomsår.

Med författarens benägna tillstånd återger vi här uppsatsen.

1974.

Min far, som vid denna tid var en helt ung man och just med lysande betyg tagit officersexamen vid sjökrigsskolan, längtade efter större uppgifter än att kryssa med Drott i böhusländska skärgården och kajka på Nordsjön med gamla Freja. Han hade föga erfarenhet av affärslivet men det storslagna i Testes vision av torven som en av framtidens huvudenergikällor tilltalade hans fantasi och när han blev erbjuden en förmånlig plats i det stora, internationella torvbolaget tackade han ja och tog avsked ur flottan.

-o-

På det viset blev min familjs liv för några år knutet till Europas mossar. Min far satte med framgång upp torvfabriker och flyttade

Kyndelsmäss i Luttra

På Kyndelsmässodagens kväll var många samlade till familjegudstjänst i Luttra kyrka. Gudstjänsten inleddes med att komminister Stig Luttermark och vitklädda söndagsskolbarn växelläste bibelord under det att barnen tågade fram till koret med släckta ljus. Vid altaret fick barnen sina ljus tända med det stora Kristusljuset. Barnen sjöng från koret "Gud mitt lilla ljus har tänt..." innan de tågade ned i kyrkan med de tända ljusen. Kommuner Luttermark predikade över dagens text. Den nybildade barnkören sjöng under kantor Karl-Erik Anderssons ledning kyrkvisan: "Jungfru Maria, Jungfru Maria..." och "Jag är ej för liten vara barn hos Gud". Vid altartjänsten sjöng församlingen växelsvis med liturgen den medeltida hymnen "O Kristi du som ljuset är..." 5/2-74.

Luttra Bygdegård

Onsdagen den 20 mars kl. 19.30.

Församlingsafton till förmån för Lutherhjälpen "Etiopien i blickpunkten", tal med film. Komm. Luttermark.

Lotterier, kaffeservering.

Luttra kyrkliga syförening

med sin växande familj först till Skottland, till en mosse med betande får och rödhakesångare i videbuskarna, senare till Gotland, till Småland och till sist till Västergötland. När jag vaknade till medvetande om livet hörde jag änderna snörpa och torvverken, som gick på larvfötter på mossen, brumma. Vi bodde i provisoriska bostäder, som hastigt smälts upp på en mark där människor inte bott sedan träskfolkets dagar. Runt omkring sköt det upp arbetarbaracker, smedjor, torvlador, stall för hästarna, som drog torven till stationen, transformatorer för den elektriska strömmen, som drev torvverken. Som arbetet endast kunde pågå sommartid låg det något av ständigt uppbrott, av nybyggarliv och Klondyke över miljön. Arbetarna kom om våren och drog åter bort på hösten. I markenteriet stod bastanta omklappade kokerskor, som ständigt väntade barn med någon av torvens flyttfåglar. På lördagskvällarna genljöd mossen av rop, fulla karlar drasade i kanalerna, som torvverken grävde upp, eller somnade i torvladornas dunkel. På dagarna tog jordugglan sorkar tätt invid barnen som vände och stackade torven och änderna tog sina ungar med ned till kanalerna där gäddor lurade.

När det första världskriget kom

och det blev ont om kol i världen kom det en stor tid för bolaget. Arbetarstammen på vår mosse växte ut till flera hundra, torvpri-serna var höga och förtjänsten god. Från huvudkontoret i London, dit min far då och då reste över en ubåtsjagad Nordsjö, kom rapporter om en ny utomordentlig pressningsmetod, som för all framtid säkerställde torvens ställning. Men tyvärr saknades inte olycksbådande tecken. Det började komma bilar på landsvägarna i Västergötland och de drevs varken med kol eller torv och dessutom talades det om att järnvägarna skulle elektrifieras. Torvherrarna i London kände marken gunga under fötterna och fick oljekomplex och elektricitetsfeber. Oljans män vräkte sig i de fåtöljer som torvlorderna reserverat för sig.

-o-

Med freden kom katastrofen. Kolprisen sjönk, oljan flödade, elektriciteten väste och min far som ännu var en ung man beslöt att övergå till annan verksamhet. På mossen började allt förfalla. Torvverken rostade och sjönk ned i den mjuka jorden, slukades upp som för tusentals år sedan älgarna och uroxarna, vars ben torvverken ibland hade blottat. Ledningsstolparna krängde och föll. Kanalerna överdrogs med andnate och slammade igen. Baracker-

na såldes till ved och transformatorerna stod snart ensamma kvar som röda tegelmonument över ett stort projekt som sjunkit i dyn. Spovarna och viporna fick oinskränkt herravälde i sin värld.

-o-

Det var höst när vi bröt upp för att aldrig återvända. Vi hade i flera år haft en gordonsetter, en svartbrun tik. Nu var den gammal och skulle inte få följa med. Smeden, som skulle bo kvar på mossen ännu några månader, hade fått i uppdrag att skjuta hunden. Jag vet inte om han handlade av illvilja eller av obetänksamhet. Men när vi åkte ned till landsvägen för sista gången och kom förbi smedens hus såg vi ett ögonblick hunden, som vi vuxit upp med. Smeden hade släppt den och den tog några hopp mot oss. Ett skott small, den ryckte till och föll död ned. Det var det sista vi såg av mossen. Vi barn grät så övergivet, så ohyggligt som vi väl aldrig tidigare eller senare gjort.

Jag hade den dagen ingen aning om att jag skulle föra med mig mossen genom hela mitt liv som ett slags osynligt musikinstrument i själen och att det skulle bli mot dess klangbotten som allt som sedan hände mig skulle tona. Jag skulle aldrig bry mig riktigt om något annat landskap.

OLOF LAGERCRANTZ

Soptippen i Falköping fick kritik på Luttra LRF-möte

14/3-74.

Förhållandet på soptippen i Falköping var uppe till debatt vid Luttra LRF-avdelnings årsmöte. Styrelsen hade vid besök på tippen konstaterat att pressvatten från tippen fortfarande rinner ut i Rogestorps dikningsföretags kanaler. Från kommunens sida har man lovat att rätta till missförhållandet och någon åtgärd från avdelningen är inte aktuell för närvarande.

Vid besöket på tippen kunde också konstateras att avrännings och sopor från spannmålsmottagningarna i Falköping ibland tippas i uppenbart syfte att fåglar skall få äta av det. Enligt föreskrifterna skall allt som tippas snarast överäckas med jord. Att så inte sker är oansvarigt med tanke på att avrännings innehåller massvis med ogräsfrö bl a flyghavre, som är det svåraste ogräs lantbrukarna på Falbygden har att dras med. Att fåglar på detta sätt skall sprida ut eländet över bygden igen måste sättas stopp för. Man beslutade skriva till kommunen i frågan.

Ur verksamhetsberättelsen för Luttra LRF-avdelning kan noteras följande: Avdelningen har 41 medlemmar, en minskning med en. Produktionsbalansen diskuterades vid ett medlemsråd. En information i ortnamnsfrågan i samband med det nya fastighetsregistret har ordnats. Avdelningen firade sitt 30-års jubileum vid en familjesamkomst i bygdegården då bl a Västgöta-Bengtsson medverkade.

Till styrelse valdes: Olof Johansson, Erik Kjellén, Sven Ekbohm,

Bengt Lennartsson och Stig Aronsson. Till avdelningsordf valdes Olof Johansson. Revisorer Mats Ahlin och Sten Östh, suppl Erik Apehl och Olle Ivarsson. Till ungdomsrepr valdes Håkan Arnesson med Börje Ax som suppl. Distriktsombud Bertil Andersson, suppl Sven Ekbohm och Erik Kjellén.

Beslutades ordna en träff i aktuella växtodlingsfrågor med medverkan av Lantbruksnämnden. Påtalades att Statens Järnvägar håller dåligt stängsel och att buskar på SJ:s område skymmer sikten vid överfarter. Mötet beslutade påtala detta i skrivelse till SJ.

En resa skall avd ordna under sommaren med Vingsö som resmål. Utlottningsfrågor med närvarande utföll så här: vinst nr 1 Erik Kjellén, 2 Arne Gustavsson, 3 Ingemar Andersson.

Efter förhandlingarna följde ett gemensamt samkväm med Kinnevedsavdelningen. Kaffet serverades och Rosmari Andersson, Örebro, höll ett anförande om "Kvinnans roll i lantbruket". Liksom i sina kasseri i Land med flera tidningar levererade Rosmari A en härlig blandning av skämt och allvar, och många tankvärda saker fastnade i minnet för lång tid.

Församlingsafton i Luttra 14/3-74.

Luttra kyrkl. syförening håller församlingsafton till förmån för Lutherhjälpen med sikte på Etiopien och en film visas om detta land, där svälten utbreder sig mer och mer. Kommuner Stig Luttermark medverkar.

Grupp II

Frigg II - Luttra 5-7 (3-3)

Friggtvåan gjorde gott motstånd mot kampfästarna Luttra, och matchen blev jämn och hård. Efter paus kunde dock Luttra dra ifrån med två mål, och den seg er som följde måste anses som rättvis.

Målen, Luttra: Leif Ekbohm 3, Thomas Andersson 2, Kent Ahlberg och Gustav Eckerlid.

Frigg: Tomas Fredriksson och Kent Andersson 2 samt Jan-Olof Ottosson.

Grupp II

Sparta	7	6	1	0	82-27	13
Marbodal	6	4	1	1	52-43	9
Trädgård	6	4	1	1	46-41	9
Luttra	6	3	0	3	45-41	6
Folkabo	6	2	2	2	50-54	5
Öpa	5	2	0	3	37-54	4
Forbj.t.	5	1	0	4	32-52	2
Frigg II	7	0	0	7	33-65	0

Luttra CKF-avd 14/2-74.

har hållit årsmöte i Bygdegården. Av årsberättelsen framgick att avdelningen haft åtta protokollförmöten. Tre studiecirkel har varit verksamma. Information kring kyrka-stat frågan, familjesamkväm, besök i Rosenlunds trädgård, Frösve samt tipspromenad har varit några av de aktiviteter avd. haft under föregående år. Avdelningen har även deltagit i tävlingen "Vi vet vad".

Styrelsen omvaldes och består av: Ordf. Karin Johansson, v ordf Gurli Sjöberg, sekr Ingegerd Larsson, v sekr Stina Ekbohm, kassör Inger Johansson, v kassör Kerstin Karlsson studiesekr Stina Blomqvist (nyvald) tavl led Birgit Andersson.

Bidrag som jubileumsgåva till Mem anslags, samt till riksstämmolotteriet.

Efter förhandlingarna följde gemensamt samkväm tillsammans med centern. Gunnar Larsson in-formerade om den nya kommunen.

Stor kreaturs- och lösöreauktion

kommer att hållas **onsdagen den 27 mars 1974 kl. 11.00** då lantbr. Filip Pettersson, **Risholmen, Luttra**, på grund av gårdens försäljning låter försälja:
60 st nötkreatur samt yttre lösöre.Utförligare annons lördagen den 23 mars.

SVERIGE FASTIGHETER

Storgatan 12-14, Falköping, tel. 0515/123 48, 153 48.

Sköttning-Luttra vägsamfällighet

håller **årsmöte** i Ledsgården den 8 april kl. 19.30
Ärende: sammanläggning av samfälligheten samt förfallen utdebitering.
Styrelsen.

Luttra Bygdegårdsförening

håller årsmöte tisdagen d. 16/4 1974 kl. 19.30.
Ärenden enligt stadgarna.
Styrelsen.

Församlingsafton i Luttra gav 729 kr till Lutherhjälpen

I onsdags hade Luttra kyrkliga syförening anordnat en församlingsafton till förmån för Lutherhjälpens fasteinsamling i Luttra bygdegård. Komminister Luttermark inledde kvällen med, passionsandakt och Luttra kyrkokör sjöng ett par passionshymner under ledning av kantor Karl-Erik Andersson. Under samkvämet såldes några årgångar och kollekt upptogs. Några skänkta varor auktionerades bort med komminister Luttermark som utropare. En ny film "Gränslös radio" visades under kvällen och komminister Luttermark gav några glimtar från den unga Mekane Jesus kyrkan i Etiopien och vad den kristna radiostationen betyder för både Asien och Afrika. Behållningen av kvällen blev 729 kr vilket blir ett gott tillskott i Lutherhjälpens fasteinsamling i den lilla landsbygdsförsamlingen.
23/3-74.

Flyghavre sprids från soptippen

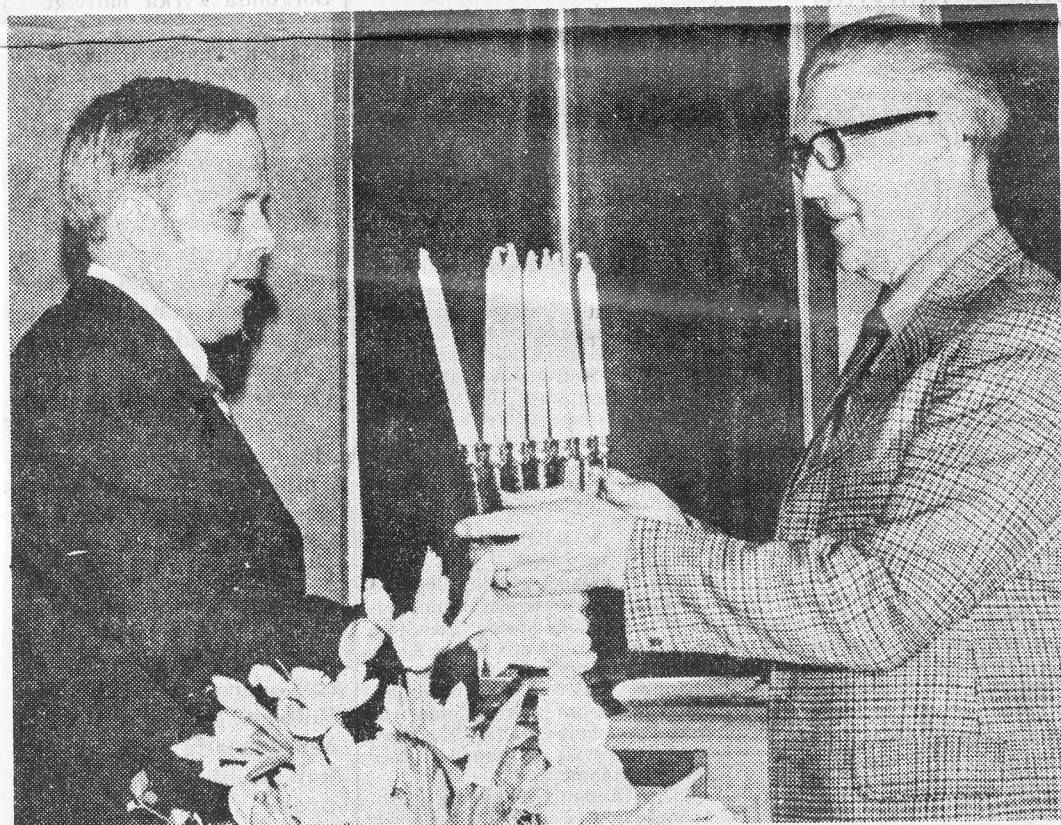
11/4-74.

Luttra LRF-avdelning har i en skrivelse till hälsovårdsnämnden påtalat missförhållanden på soptippen i Falköping. Instruktionerna för skötsel av tippen följs inte enligt avdelningen. Avfall, avrense från aspiratorer vid spannmålsmottagningarna i Falköping, har tippats så att det icke omedelbart bränts eller täckts över med jord, utan tippats i uppenbart syfte att fåglar skulle få äta av det, sägs det i skrivelsen. Sådant avröse innehåller en stor mängd ogräsfrön, bl a flyghavre. Åter fåglar flyghavrekärnor, som de inte kan smälta, sprider de ogräset med avföringen. Det har på Flygbygden upptäckts många nya flyghavrehärdar på sådana ställen där fåglar håller till, intill träd och under kraftledningar.

Hälsovårdsnämnden, som behandlade skrivelsen vid sitt sammanträde i går kväll, uppdrog åt gatukontorets personal att se till att nämnda avfall och för övrigt allt avfall som vållar problem, även hushållsavfall, omedelbart täcks över så inte fåglarna kommer åt det.

'Näringsliv - samhälle ska vara arbetskamrater'

9/4-74.

Gunnar Larsson avtackades för 29 år i riksdagen av centerns ordförande Ingemar Hallenius när centerdistriktet höll stämma på lördagen.

Gunnar Larsson i Luttra blev hyllad och tackad för de många årens arbete som riksdagsman för centerpartiet när Skaraborgscentern i lördags höll sin stämma, förlagd till Katedralskolan i Skara. Vid stämman gjordes ett uttalande, där det krävs en ändring av jordförvärvslagen så att sammanslagning av bärkraftiga jordbruk inte längre tillåts. Forts på sid 4

Sköttning-Luttra vägsamfällighet höll på måndagen årsmöte i Ledsgården. På programmet stod sammanläggning av Sköttning-Luttra och Sköttning vägsamfällighet till Sköttning-Luttra vägsamfällighet av år 1972. Vägen är för närvarande under ombyggnad och skall vara färdig till 1 oktober. Tolv av föreningens medlemmar hade mött upp och styrelsen kommer under året att bestå av ordf, Sven Ekbom, Bertil Andersson, Bengt Lennartsson, Stig Aronsson, samtliga Luttra, samt Lars Pettersson, Sköttning. Mötet avslutades med kaffesamkväm.
11/4-74.

Investeringsfonden

Regeringen har gett AB Lundells Potatislager, Ödeshög, tillstånd att använda investeringsfonden för att bygga potatislagerhus på Rogestorp 1:2 i Frökinds kommun.

Kostnaderna beräknas till 200.000 kr och fyra personer kommer att nyanställas.
23/4-74.

Luttra CKF

anordnar vårfirande i kväll vid Skövdesgården och därefter samkväm i Bygdegården.
30/4-74.

LUTTRA

Våren hälsas med Valborgsmässaöld vid Skövdesgården tisdagen den 30/4 kl. 19.30, därefter samkväm i Bygdegården med kaffe, sång, bilder från Österrike.

Alla hjärtligt välkomna.
Luttra CKF.

Våren hälsad i Luttra

Våren hälsades i Luttra med valborgsmåssobål vid Skövdesgården. Mycket folk hade samlats i den vackra vårvädden, då Luttra och Mösebergs kyrkokörer stämde upp med "Vintern rasat ut". Kören fortsatte med "Västgötasången" och "O, hur härligt majsol ler" och till sist "Härlig är jorden". Håkan Aronsson utbringade ett leve för våren och till sist sjöngs unisont "Du gamla du fria".

Efteråt hade CKF inbjudit till samkväm i Bygdegården, där ordföranden Karin Johansson kunde hälsa ett 80-tal personer välkomna. Efter kaffet höll Maj Larsson ett poetiskt tal till våren och Svante Arnesson visade vackra bilder och berättade om en resa till Österrike. Kantor Andersson ledde också allsång. De medverkande avtackades med blommor och till sist sjöngs "Härlig är jorden". 4/5-74.

Luttra

Ordinarie kyrkostämma med Luttra församling hålles i Bygdegården tisdagen den 7 maj kl. 19.30.

Ärenden enligt lag.

Ordf.

FRÖKIND

Kyrkostämma i Luttra 4/5-74.

Ordinarie kyrkostämma med Luttra församling hölls i tisdags i Bygdegården, Luttra. Vid mötet föredrogs 1973 års räkenskaper och ansvarsfrihet beviljades för kassören och kyrkorådet på revisorernas förslag. Till elektor vid stiftstinget utsågs kyrkostämmans ordf. Ivar Lindström och som suppleant för honom kyrkorådsledamoten Ingrid Gustavsson.

Ssk-utfärd från Luttra 25/5-74.

Luttra kyrkliga söndagsskola hade i söndags sin utfärd till Kinnekulle. Församlingsborna samlades först till familjegudstjänst i sin egen kyrka, där kyrkoherde Luttermark predikade och Luttra barnkör medverkade under ledning av kantor Karl-Erik Andersson. Det var en gudstjänst fylld av glädje och lovsång. Efter gudstjänsten för man med abonnerad buss via Skara till Götene, där man for förbi det nya Centrumhuset, och via Sils församling nåddes Högekullen. I det vackra sommarvädret hade man pick-nick i det gröna och njöt av den storslagna utsikten från Kullen. De flesta gjorde sedan en motionspromenad upp till utsiktstornet och så ledde söndagsskollärarinnan fru Ingrid Kjellén en stunds lekar. Färden gick sedan den nyöppnade turistleden runt Kullen. Man beundrade den ståtliga utsikten vid Hellekis och de vackra blomsterängarna. Munkängarna, där de sevärda herrgårdarna Råbäck och Hellekis ligger.

I Västerplan kyrka höll kyrkoherde Luttermark aftonbön och passade samtidigt på att tacka söndagsskollärarinnan fru Ingrid Kjellén, för ännu en termins arbete i kyrkans söndagsskola.

Hemvägen togs över Husaby, där ett kort uppehåll gjordes vid St. Olofs källa och via Lundsbrunn återvända deltagarna till sin hemförsamling.

22/5-74.

Efterlängtat!

Den som väntar på något gott... Det var länge han fick vänta, Sven-Erik Eriksson, lantbrukare på Stommen i Luttra, men till sist kom det i alla fall, regnet.

När det den 21 maj kom några rejäla skurar så var det på dagen två månader sedan det sist föll någon nederbörd att tala om, så undra på om Sven-Erik och andra, i första hand lantbrukare, sade välkommen till det ljuva majregnet.

Redan på måndagen försåg oss fader Pluvius med en föraning om sina håvor, men mycket blev det inte. Den som var ute i bil behövde inte ens sätta på vindrutetorkarna.

Den regnmängd som föll i Falköping på tisdagens eftermiddag och kväll har mätts upp till 4.5 millimeter.

Med all säkerhet kommer det nyfallna regnet att sätta fart på växtligheten. Just som det öste ner som mest meddelades att de första svenska färskpotatisarna har börjat säljas. Det var som sig bör i Skåne, närmare bestämt på trädgårdshallen i Helsingborg, som man på tisdagen kunde förse sig med dessa godbitar.

De sålunda försålda

Forts på sista sid

Fältvandring i Luttra 25/5-74.

Luttra LRF-avd. hade i mars ett diskussionsmöte om aktuellt inför vårsådden. I tisdags kväll följdes detta upp med en fältvandring hos Artur Zachrisson, Uddagården. Vid båda tillfällena medverkade assistent Lennart Hedin, Lantbruksnämnden. Innan deltagarna, ett

40-tal, besåg de olika grödarna redogjorde ägaren för gårdens växtföljd och tidigare skörderesultat. Efteråt samlades man i Bygdegården där kaffe serverades. Assistent Sune Söderlund talade sedan om utfodringsfrågor inför betessläppning. Efter en stunds livlig diskussion avslutade ordf Olle Johansson med att tacka de medverkande för en upplysande och givande kväll.

BUSSRESA

till Visingsö och

Husqvarnafabriken anordnar Luttra LRF avd. måndagen den 10 juni. Anmälan senast den 7 juni till tel. 34068 eller 34036. Även icke medlemmar välkomna!

Luttra LRF på resa

I måndags hade Luttra LRF-avd. anordnat sin traditionella familjeressa med buss. I Huskvarna gjordes första uppehållet och det var Huskvarnaverkens stora anläggning som skulle besökas. Deltagarna delades upp i flera grupper och fick följa tillverkningen av främst motorsågar och symaskiner, för att sedan samlas i utställningshallen där hela sortimentet av fabriken alster visades. Efter middag på Grännagården blev det en båttur till Visingsö, där remmalagen stod och väntade på stranden. Av resans olika färdmedel var nog detta, att efter häst och vagn få göra en tur på ön, det mest uppskattade. Man kan verkligen i detta behagliga tempo se och njuta av det vackra i naturen. Vid återkomsten till Gränna körde man sedan hemåt, denna gång över Tidaholm. Sedvanliga kafferaster hörde ju också dagen till.

Vid notiden var bussen åter i Luttra, men innan deltagarna skingrades tackade Arne Gustafsson styrelsen och chaufför för en väl upplagd och trevlig resa och alla föreföll nöjda med en annorlunda vardag.

13/6-74.

FRILUFTS-GUDSTJÄNST

i Skövdesgården, Luttra kyrka
söndagen den 14 juli kl. 14.00.

Rudolf Johansson, Stig Luttermark, Luttra kyrkokör.

Trumpet, Lars Wahlberg.

Kaffeservering.

Välkomna från när och fjärran.

SOMMARKVÄLL I KYRKAN

Onsdagen den 17 juli kl. 20.00 i
LUTTRA KYRKA.

Musikdirektör Bertil Wensby,
violinsolo.

Altarandakt.

Stämningsrik musikkväll i Luttra k:a

Luttra stämningsfulla medeltidskyrka bildade ramen för denna veckas "Sommarekväll i kyrkan". Kvällens program upptog jämte violinsolo även några orgelprediktor. Musikdir. Bertil Wensby inledde med ett Largo och Allegro ur Kammarsonat av den "svenska musikens fader", Johann Helmich Roman. Violinen ljöd fulltonig och klar. Ett par koraller av Johan Sebastian Bach följde, Min själ och sinne låt Gud råda samt På dig jag hoppas, Herre kär, spelade av muskikdir. Gun Palmqvist. Den italienska barockmusiken företrädades av Giuseppe Tartini med Violinsonat i g-moll.

Efter att ytterligare ett par orgelkoraller ur Orgelbüchlein av Bach, Att bedja Gud, han själv oss bjöd samt Till dig jag ropar Herre Krist

följde så den ljusa violinsonaten i E-dur av Georg Friedrich Händel. Efter altarandakt, ledd av kyrkoherde Möne, avslutades kvällen med Preludio av Arcangelo Corelli ur Violinsonat i e-moll.

En fin och stämningsfull musikkväll i barockens tecken. Kyrkan var fullsatt vid konserten och sist samlades deltagarna ute på kyrkbacken och sjöng Härlig är jorden. Nästa "Sommarekväll i kyrkan" spelar muskikdir. Jens Bartler orgel onsdag kväll i S:t Olofs kyrka.

LÅNGVÄGA FRÄMMANDE

Sigbritt Wilhelmsson och hennes indiska vänner på besök i Sigbritts föräldrahem Munkagården i Luttra. Fr.v. Jay Sadhai med sonen Ravin på armen, Sigbritts mor Karin Johansson, Sigbritt Wilhelmsson, Roshnee Sadhai med sonen Rukesh på armen, Sigbritts far Sigurd och bror Christer Johansson. På ponnyn Pias rygg Sigbritts dotter Åsa och vid tygeln dottern Christina.

Långväga främmande har man haft hos familjen Wilhelmsson i Trädet den gångna veckan. Det är Sigbritt Wilhelmsson, som haft besök av en brevvän, Jay Sadhai, indier bosatt i Sydafrika, och dennes familj, fru Roshnee och sönerna Ravin, 4 år, och Rukesh, 2 år. Men det är inte vilken brevvänskap som helst! Den här har varat i mer än tio år och under tiden har både Sigbritt och Jay hunnit gifta sig - på var sitt håll alltså - och få två barn var. Men vänskapen håller i sig genom åren och i förra veckan var alltså familjen Sadhai från Natal i Sydafrika på besök hos familjen Wilhelmsson i Trädet. Ett besök blev det också i Sigbritts föräldrahem Munkagården i Luttra.

Två barn var

På de tio åren som Jay och Sigbritt känt varandra har en hel del hunnit hända. Jay har flyttat tillbaka till Sydafrika som färdig läkare, Sigbritt har flyttat till Trädet, där hon bl.a. undervisar i engelska och båda har bildat familj och har vardera två barn.

Tidigare har Jay besökt Sigbritt två gånger - 1964 och 1967. Nu ville han visa sin indiska fru Roshnee Sverige under deras semester.

När vi besöker Munkagården i Luttra - där Sigbritt och hennes långväga gäster hälsar på Sigbritts föräldrar, Karin och Sigurd Johansson - leker indiska och svenska barn tillsammans i sandlådan, indiska Roshnee får sitt livs första ridtur på gotlandsrusset Pia och de indiska småpojkar skriker av skräckblandad förtjusning när någon av gårdens kattungar kommer för nära dem. En idyll med andra ord.

Söker nytt hemland

Men att allt i tillvaron för denna indiska familj från Sydafrika inte ter sig lika idylliskt får vi veta. Familjen Sadhai söker nu efter ett nytt hemland.

- Vi har för avsikt att emigrera om några år på grund av den politiska situationen i Sydafrika, säger Jay och berättar lite om levnadsförhållandena för den indiska minoritet i Sydafrika, som de själva tillhör.

1860 kom Jays förfäder till Sydafrika från Indien - det var i samband med att engelsmännen skaffade indisk arbetskraft till sina afrikanska kolonier. Sydafrikas indiska befolkning är nu omkring en halv miljon människor - 40 miljoner är afrikaner, två miljoner vita och omkring en miljon mulatter.

Ingen rösträtt

Den indiska befolkningen befinner sig i en slags mellanställning mellan svarta och vita, berättar Jay. Indierna behandlas som "färgade" av den vita regeringen - familjen Sadhai har till exempel ingen rösträtt - men även de fattigaste indierna lever på en något högre nivå än de fattigaste afrikanerna. Men rasåtskillnaden gäller också dem - Jay måste till exempel gifta sig med en indiska - inga blandäktenskap tillåts.

- Hur du behandlas i Sydafrika beror förutom hudfärgen också på vem du är, säger Jay. Självt har jag en bättre social situation än de flesta indier genom min ställning som läkare. De flesta indier lever annars i fattigdom. Ungefär sju procent har utbildning medan resten arbetar på farmer och plantager.

Hur man ser på de olika befolkningsgrupperna i Sydafrika visar också Jays egen läkarlön. Av tre

forts.

forts.

olika läkare – en svart, en vit, en indier – med samma utbildning har den vite mest betalt, därefter kommer den indiske. Den svarte läkaren har sämst betalt, berättar han.

Tänker emigrera

Familjen Sadhai har nu för avsikt att emigrera. De måste dock vänta några år innan det kan bli möjligt. Jay har en yngre bror vars utbildning han vill ta ansvar för. Familjen skall dessutom genomföra någon form av skifte syskonen emellan på föräldrarnas gård innan en flyttning är möjlig. Kan Sverige komma att bli ert nya hemland?

– Nej, det är inte troligt, säger familjen Sadhai. Vi väljer nog ett land där vi kan fortsätta ha engelska som första språk.

Kanske blir det Canada eller Australien, berättar de. Båda länderna anser de ha bra utbildningsmöjligheter för barnen och en stor efterfrågan på läkare.

Indiskt och svenskt på hästryggen. På ponnyen Pias breda rygg trönar grannpojken Stefan, Christina och Åsa samt lille Rukesh. Lille Ravin vågade inte ens gå i närheten av det svenska "odjuret".

– I Luttra kyrka jordfästes i lördags fru Adelina Green från Ambjörnsgråden, tidigare bosatt i Backatömen i Falköpings landsförsamling. Akten inleddes med att kantor Karl-Erik Andersson å orgel spelade Andante av Cesar Franck. Kyrkoherde Rudolf Johansson förrättade jordfästningen och höll griftetal över Jesu ord i Matt. 11:28. När kistan bars ut ur kyrkan spelade kantor Andersson "O min själ, du skall dig svinga" av Albert Runbäck. Gravsättningen ägde rum i familjegraven å Luttra kyrkogård, där barn, barnbarn, många släktingar och vänner tog farväl och nedlade blommor. I den rika blomstergården märktes kransar från personal och pensionärer på Ambjörnsgråden och från Luttra kyrkliga syförening. 17/9-74.

Krock vid Rogestorp 17/9-74.

Länsväg 672 mellan Falköping och Mönarp är smal. Det fick en bilist och en traktorförare erfara vid 21-tiden på lördagskvällen i höjd med Rogestorp. Där skulle fordonen mötas, men det bar dig inte bättre än att båda höll ut för långt mot vägens mitt med påföljd att det blev en krock. Personbilen fick omfattande materiella skador. Inga allvarigare personskador uppstod.

Luttra kyrka

Söndagen den 22 sept. kl. 14.00 högmässa, kyrkoherde Gordon Möne avskedspredikar. Efter gudstjänsten kyrkkaffe i Bygdegården.

Alla hälsas varmt välkomna!

Luttra-Marbodal 17-1 (8-0)

Luttra hade inte några större besvär, som synes, och seger-siffrorna 17-1 (8-0) kunde faktiskt varit lite större, då laget noterades för en rad stolp- och ribbträffar.

Luttra höll sig med kvällens gigant, nämligen Kjell-Åke Sandén. Han var som en levande vägg ända till den 21:a minuten, då Kurt Olsson spräckte målnollan. Mycket bra var också Leif Ekbom, Thomas Andersson och Gustav Eckerlid.

I Marbodal går godkänt endast till Kurt Olsson och Christer Johansson.

Målskyttar, Luttra: Hans-Olof Andersson 5, Leif Ekbom, Thomas Andersson och Gustav Eckerlid 3, Urban Andersson och Kent Ahlberg varsitt.

Marbodal: Kurt Olsson.

19/10-74. HÅKAN

LUTTRA

Ord. kyrkostämma

med Luttra Församling hålles i Bygdegården tisdagen den 22 oktober kl. 20.00.

Ärenden enligt lag.

Ordf.

VÅRKUMLA

Ord. kyrkostämma i Bygdegården

onsdagen den 23/10 1974 kl. 19.30.

Ärende enligt lag.

Ordf.

Kyrkostämma i Luttra 26/10-74.

I tisdags hölls kyrkostämma i Luttra Bygdegård under ordförandeskap av lantbrukare Ivar Lindström. Ordförande riktade ett välkommen till kyrkoherde Stig Luttermark, innan stämman började. Till sekr i Luttra kyrkostämma för återstående delen av perioden 1974-1976 valdes efter kyrkoherde Möne, kyrkoherde Luttermark. Till ordf. i kyrkorådet för återstående tid av mandatperioden valdes kyrkoherde Luttermark. Kyrkostämman stad fäste kyrkorådets förslag till utgifts- och inkomststat för år 1975 med en oförändrad utdebitering av 1 kr per skattekrona. Inkomsterna beräknade till kronor 30.100 och bland utgiftsposten bl.a. lön till kyrkväktaren

§42

Ledamot och suppleant i styrelsen för Bygdegårdsföreningen i Luttra för år 1975 Sven Ekbom, Ledsgården, Sköttning, suppl. Sven-Erik Eriksson, Stommen, Luttra.

Rogestorps mossar plöjs upp på nytt

22/10-74.

Deltagare i studiedagen granskar en nygrävd kanal på Rogestorp.

Förhållandena inom jordbruket har förändrats, inte minst tack vare en bättre lönsamhet. På sina håll har man börjat odla upp jord som för några årtionden sedan togs ur bruk eller omvandlades till beten. Ett fint exempel på detta får man på Rogestorp i Luttra, där ett potatis odlingsföretag börjat plöja upp stora mossarealer för att få mark till sina odlingar. Nyligen studerades arbetena på Rogestorp vid en studiedag anordnad av Falköpings Hushållningsgille. En ganska stor skara intresserade lantbrukare deltog.

Vid studiedagen behandlade man mulljordarnas speciella problem och det var särskilt dikningen man ägnade sig åt. För att mossmarkerna på Rogestorp och kringliggande gårdar skall bli odlingsbara fordras en omfattande dränering och en sådan har redan verkställts på en betydande areal. Dessa dräneringsarbeten kommer att fortsätta.

Ordf. i hushållningsgillet lantbr. Gösta Karlsson, Karleby, nämnde i sitt hälsningsanförande att det hänt en hel del när det gäller mossmarkerna, både jordbrukspolitiskt och tekniskt, och att dagens ämne för studierna var i hög grad aktuellt.

Frosten ett problem

Inspektör Rolf Schander omtalar att det företag som arbetar åt ämnar odla potatis i stor skala på Rogestorp och grannfastigheter om inte frosten sätter en käpp i hjulet. I år fick man t.ex. en del av odlingarna frostsakade. Om frosten blir för besvärlig har man en möjlighet att övergå till odling av morötter som tål frosten bättre. Dikningen måste göras bl.a. för att man skall kunna bruka jorden med maskiner.

I det nu dikade området fanns ett långsmalt område med torvtäcker och i detta började man att hugga ner träd och buskar. Sedan grävde man ett djupt dike i mitten. Det var väldigt blött i torvtäcker men tack vare att det var tjäle kunde grävmaskiner ta sig fram. Hittills har 120 tunnland mark förbättrats. Ungefär 30 procent av arealen på gårdarna skall användas till potatisodling men man skall växla med vårsäd eller ol-

jeväxter. Ett lager hus har man redan i Risholmens ladugård och ett nytt sådant skall byggas på Rogestorp.

Lantbrukskonsulent Jan Lundegren, Lantbruksnämnden, talade om torrläggning av vattensjuka mossjordar. Plaströr har visat sig vara lätthanterliga och lämpliga vid täckdikning av mossarna. Täckdikena på Rogestorp går till kanaler som bara kunnat fördjupas till en viss grad. På ett par platser har man därför måst bygga pumpstationer, som "lyfter" vattnet.

Mossmarkerna sjunker när vattnet ledes bort och vidare sker en viss bortodling varje år. En eller två cm per år brukar mossarna sjunka efter dikning och odling. Här har man lagt diken på ett djup av 1,1 - 1,5 m och de torde därför kunna tjänstgöra under lång tid.

Ing. Stig Lundblad, Lantbruksnämnden, informerade om dikningen på Rogestorp. En pumpstation av den typ som använts där kostar omkring 30.000 kr men driften blir ganska billig. Inkapslade och dränkbara pumpar användes.

På mossarna av typ Rogestorp har bildats en tuvig seg grässvål som är mycket svårarbetad vid nyodlingen. Förvaltare Schander ansåg att man bäst använder sig av ett starkt, skärande redskap, t.ex. en tallriksharv, för att få sönder svålen. Men man får köra flera gånger med ett sådant redskap. Andra närvarande tyckte det var bäst att plöja jorden först, då förmultnar grässvålen ganska snabbt. Agronomen Sven Ohlsson, Lanna försöksgård, framhöll att det måste ta några år innan matjorden blir i gott skick efter en nyodling. Det är bl.a. tuvor som innehåller gräset tvtvåtel som fordrar tid för att mulna. Men efter något år sönderdelas jorden som den skall och blir lättbrukad.

Diskussion

Efter fältvandringen på Rogestorps mossar fortsatte deltagarna till Kinnarps pensionat för servering. Här blev det också en diskussion, som inleddes av konsulent Lundegren, agronomen Sven Ohlsson och lantbr. Sven Johansson, Kyrkeslätt,

Vartofta. Ett livligt samtal följde, där man dryftade olika sidor av mossodlingarnas problem.

Under eftermiddagens lopp blev det ett tjugotal inlägg i överläggningen. Förutom de tre nämnda medverkade också Hushållnings-sällskapets jordbrukskonsulent Ingvar Wiberger, lantbrukskonsulent C.G. Pettersson, inspektör Schander, ing. Stig Lundblad samt jordbruksinstruktör Ingvar Ivarsson, som svarat för de lokala arrangemangen. Frågorna kom in även på gödsling och kalkning av mossmarker samt olika former för växtodling på dessa. Ordf. Gösta Karlsson kunde summera: En lyckad dag med god information om frågor, som är aktuella för många lantbrukare.

LUTTRA

Kyrkliga syföreningens försäljning fredag den 13/12 1974.

Kl. 18.00 inledande gudstjänst i kyrkan, km Magnusson.

Luciätåg, försäljning, årgångar.

Gävor mottags tacksamt.

Alla välkomna!

LUTTRA

Ord. kyrkostämman hålles i Bygdegården fredagen den 20 dec. kl. 20.00. Ärende enligt lag.

Ordf.

Syföreningsauktion i Luttra bygdegård

17/12-74.

Kvällens gudstjänst leddes av komminister Lars Magnusson, som även fungerade som utropare vid syföreningsauktionen. Här under en pratstund med några av församlingsborna.

På fredagskvällen hade Luttra kyrkliga syförening sin årliga försäljning. Kvällen inleddes med gudstjänst i kyrkan där komminister Lars Magnusson predikade om "att giva, att få och att taga emot". Sedan fortsatte man i Bygdegården, runt det festligt dukade kaffebordet. Så småningom kom Lucia med tårnor och stjärngossar och framförde väl inövade sånger. 14 barn ur söndagsskolan deltog i detta, vilket är mycket fint i denna lilla församling. Mycket folk hade i övrigt mött upp och det var säkert inte många luttrabor som var hemma. Så vidtogs försäljningen. Auktions-

förrättare var komm. Magnusson och priserna var höga. Högsta utropet blev en hemmavävd pläd tillverkad i Slöta, men med ull och nat. färgämnen från Luttra. Denna inbringade 300 kr. Men även de vackra handarbetena från syföreningen betalades bra. När småningom försäljningssumman hade räknats fram efter auktionens slut visade denna sig vara 4.664 kr, en ökning från föregående år med närmare 900 kr. Komminister Magnusson tackade syföreningens flitiga medlemmar och församlingsborna i övrigt för deras fina insatser.